

เมื่อผู้ป่วยติดเชื้อดื้อยาในโรงพยาบาล

1. ผู้ป่วยจะได้อยู่ในบริเวณที่จัดให้เฉพาะ หรือห้องแยก มีป้ายเตือนการติดเชื้อที่ยาที่บริเวณเตียง

2. ผู้ป่วยไม่ควรลุกเดินออกจากบริเวณเตียง ควรให้ญาติหรือเจ้าหน้าที่นำอุปกรณ์ขับถ่ายและทำความสะอาดมาดูแลที่เตียง

3. ญาติต้องล้างมือด้วยน้ำและสบู่หรือใช้แอลกอฮอล์ทำความสะอาดมือที่เตรียมให้ที่เตียง ทำความสะอาดมือก่อนและหลังสัมผัสผู้ป่วยทุกครั้ง

4. ควรจำกัดญาติที่ดูแลผู้ป่วย ให้เป็นคนเดิมหรือให้มีภาระหน้าที่เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยให้แก่ญาติที่จะมาเปลี่ยน เพื่อลดและป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ

5. ญาติที่ดูแลผู้ป่วย ห้าม ไปดูแลหรือช่วยเหลือผู้ป่วยรายอื่น

อุปกรณ์เครื่องใช้และอุปกรณ์ทางการแพทย์จะถูกแยกใช้เฉพาะกับผู้ป่วยเท่านั้น ห้ามใช้ร่วมกับผู้ป่วยรายอื่น

6. ให้รับประทานอาหารที่ทางโรงพยาบาลจัดให้เท่านั้น ซึ่งเป็นชุดอาหารใช้แล้วทิ้ง และไม่รับประทานร่วมกับญาติ

7. ญาติที่เข้าเยี่ยมผู้ป่วย ไม่ควรสัมผัสผู้ป่วยหรือของใช้รอบตัวผู้ป่วยและต้องทำความสะอาดมือก่อนและหลังเยี่ยมผู้ป่วยทุกครั้ง

8. ห้ามผู้ป่วยสูงอายุ ผู้ป่วยเด็กอายุน้อยกว่า 12 ปี เข้าเยี่ยม

เมื่อกลับไปอยู่บ้าน

⇒ ทิ้งไปเชื้อดื้อยาก็จะแพร่กระจายน้อยเมื่ออยู่นอกสถานพยาบาล และสมาชิกในครอบครัวที่มีสุขภาพแข็งแรงมักไม่ค่อยได้รับเชื้อดื้อยา

⇒ ผู้ป่วยต้องล้างมือสม่ำเสมอและอาบชำระร่างกายอย่างน้อยวันละสองครั้ง เพื่อลดเชื้อในร่างกาย



⇒ ต้องล้างมือให้สะอาด หลังถ่ายอุจจาระหรือปัสสาวะ รวมทั้งก่อนและหลังรับประทานอาหาร

⇒ เสื้อผ้าและภาชนะใส่อาหารสามารถซักล้างทำความสะอาดได้ปกติ แต่อาจแยกออกจากสมาชิกอื่นไว้ก่อน ทุกคนในครอบครัวต้องล้างมือก่อนและหลังสัมผัสผู้ป่วยอย่างเคร่งครัด

⇒ หยุดการป้องกันที่เคร่งครัด เมื่อได้รับการนัดตรวจติดตามอาการและไม่พบการติดเชื้อดื้อยา หรือเมื่อผู้ป่วยไม่มีอาการผิดปกติในระยะเวลาอย่างน้อย 1-4 ปี เนื่องจากเชื้อแต่ละชนิดสามารถอยู่ในสิ่งแวดล้อมได้นานในระยะเวลาที่แตกต่างกัน



คู่มือ

เพื่อป้องกัน

การแพร่กระจายเชื้อดื้อยา



ด้วยความห่วงใย จากใจ

งานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ โรงพยาบาลกุมภวาปี

เชื้อโรคมียหลายชนิด ได้แก่ แบคทีเรีย เชื้อรา ไวรัส และ พยาธิ เชื้อโรคที่มักคือยาปฏิชีวนะหรือยาต้านจุลชีพ ได้บ่อย และเป็น ปัญหาสุขภาพที่สำคัญ คือ **เชื้อแบคทีเรีย**

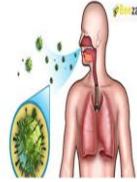
คนคิดเชื้อแบคทีเรียได้ 3 ทาง



ทางที่ 1 ติดเชื้อจากแบคทีเรียที่อยู่ในร่างกาย

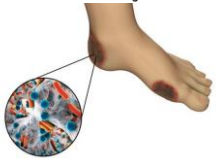
เช่น ผู้ที่กลืนบัสสาวะนานๆ ทำให้เชื้อใน ลำไส้ เข้าไปอยู่ใน กระเพาะบัสสาวะเกิด กระเพาะบัสสาวะอักเสบ

ผู้ที่สำลักทำให้เชื้อแบคทีเรีย ในช่องปากลงสู่ปอดทำให้เกิดปอดอักเสบ



ผิวหนังมีบาดแผลทำให้เชื้อแบคทีเรียที่

ผิวหนังเข้าไปในร่างกาย



ทางที่ 2 ติดเชื้อจากแบคทีเรียที่อาศัยอยู่ในอาหาร น้ำ สิ่ง...

เช่น กินอาหารที่ปนเปื้อนเชื้อหรือพวกโรค เกิดอุจจาระร่วง



เดินชอน้ำสกปรกหรือจากน้ำเข้าร่างกายทางบาดแผล

ทางที่ 3 ติดเชื้อจากแบคทีเรียที่อาศัยในคนหรือสัตว์

เช่น อยู่ใกล้ชิดผู้ป่วยวัน โรคจะ ได้รับเชื้อจากเสมหะผู้ป่วยที่ไอจาม เกิดวัน โรคปอดได้



เชื้อแบคทีเรียที่ต่อต้านยาปฏิชีวนะ หรือเชื้อดื้อยา คือ

“..ภาวะที่เชื้อแบคทีเรียต่อต้านยาปฏิชีวนะ ทำให้การรักษาผู้ป่วยติดเชื้อ ไม่ได้ผลดังเดิม อาจต้องใช้เวลารักษานานขึ้น เสียค่าใช้จ่ายในการรักษาแพงขึ้น หรือผู้ป่วยอาจเสี่ยงเสียชีวิตมากขึ้น...”

สาเหตุ

⇒ การได้รับยาปฏิชีวนะมากเกินไปจนความจำเป็น

⇒ การได้รับปฏิชีวนะ โดยไม่มีความจำเป็นที่ต้องใช้

เช่น หวัดเจ็บคอ ท้องเสีย แผลเลือดออก.

⇒ การสัมผัสหรือใกล้ชิดกับผู้ป่วยที่ติดเชื้อดื้อยาโดยตรง

⇒ สัตว์ที่นำมาปรุงอาหารเคยได้รับยาปฏิชีวนะขณะเลี้ยง เช่น หมู ไก่ ทำให้คนที่รับประทานได้รับส่วนของยาปฏิชีวนะเข้าไปในร่างกายด้วย



เชื้อดื้อยาบนตัวผู้ป่วยแพร่กระจายได้อย่างไร

ผู้ป่วยหรือผู้ที่สัมผัสผู้ป่วยที่มีเชื้อดื้อยา มีการปนเปื้อนบัสสาวะ อุจจาระ หรือผิวหนังที่มีสารคัดหลั่งและมีเชื้อดื้อยาทำให้เชื้อ ปนเปื้อนอยู่ มือ และตามร่างกายที่สัมผัส แล้วไม่มีการล้างมือให้ สะอาด และเสื้อผ้าที่ปนเปื้อน ยังไม่ได้ทำความสะอาด ทำให้เชื้อ แพร่กระจายออกไปทางการสัมผัสต่อ โดยตรงสู่บุคคลอื่นและ สิ่งแวดล้อม



เชื้อดื้อยา อันตรายหรือไม่

ผู้ที่มีสุขภาพแข็งแรง มักไม่เกิดอันตรายจากเชื้อดื้อยา แต่ ผู้ที่ต้องเฝ้าระวังและป้องกันมากขึ้น คือ ผู้ที่มีร่างกายอ่อนแอ ภูมิต้านทานร่างกายต่ำ ผู้ป่วยหนัก ผู้ที่ได้รับการใส่สายสวน บัสสาวะ หรือสวมใส่อุปกรณ์ทางการแพทย์เข้าร่างกายเป็น เวลานาน รวมถึงผู้ที่ดื่มสุราเป็นประจำ จะทำให้มีโอกาสติด เชื้อดื้อยาได้ง่าย



การป้องกัน

1. ไม่ใช้ยาปฏิชีวนะเองโดยไม่จำเป็นและไม่ซื้อยาปฏิชีวนะมาใช้เอง
2. โรคหวัดและอุจจาระ ร่วงเฉียบพลัน ไม่จำเป็น ต้องได้รับยา ปฏิชีวนะ
3. รับประทานอาหารที่สุกหรือสะอาด และดื่มน้ำที่สะอาดเพื่อ ป้องกันการได้รับเชื้อแบคทีเรีย ดื้อยาปฏิชีวนะที่ปนเปื้อนอยู่ใน อาหารและน้ำ
4. ล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำและสบู่ ก่อนรับประทานอาหาร และ ภายหลังการสัมผัสสิ่งต่างๆ มีการปนเปื้อนเชื้อแบคทีเรีย (เช่น ภายหลังอุจจาระ)

